

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popilăii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Turbă deja....

(=). Așa-s Ungurii. Numai cât prind ceva veste de vr'un lucru neconcordanț cu exclusivismul lor de rasă, — turbă deja. Și apoi țin-te la denunțări, mistificări, injurături, batjocuri, amenințări, infamii, în cel mai veritabil jargon ungurec, ori — jidovesc.

A fost destul să sulevăm o chestiune, azi de cea mai suverană importanță pentru noi, — și din presa maghiară se revărsă deja veninul celei mai violente turbări.

Prim-articolul nostru 1848—1898 a avut darul, să provoace această stare patologică, din multe puncte de privire — foarte binevenită nouă.

Imediat ce a ajuns chestiunea la urechile celor din Budapesta, oficina „cavalierului” *Jeszenszky*, faimoasa „secție de naționalități”, s'a pus, cu toată gravitatea, pe muncă... Să denunțe, să bănuiască, să mistifice, să denatureze lucrul și abia astfel preparat — se-l recomanda în atenția guvernului!

Și eată, că semioficiosul *Magyar Értel* publică un comunicat admirabil titlul, scoțând, peste ori-ce iadoială, la iveală noua *tradare de patrie* ce se pregătește în tabăra valahă....

„Din prilejul iubileului de cincizeci de ani al luptei pentru libertate — serie semioficiosul — în stnul românimeii din Ardeal și Ungaria-de-sud se lansează astfel de planuri, cari merită în cea mai mare măsură atenția presei maghiare și a cercurilor competente. Anume agitatorii valahi se ocupă cu ideea, că și ei vor sërba aniversarea acelor lupte, în cari românimea s'a luptat atât de glorios — în felul seu”....

„Pentru executarea planului — se spune la alt loc în comunicat — se va constitui un comitet, care va avea numeroși membri și la Budapesta și la București”....

Terminând, semioficiosul își exprimă mirarea, că „presa română nu face secret din aceste planuri” și reproduce câteva pasagi dela sfârșitul primului nostru în chestie.

Natural, foile ungurești s'au grăbit care mai de care să reproducă senzaționalele vești ale oficinei *Bánffy-Jeszenszky*, împopoțnându-le cu fel și chip de bazaconii și visiuni dintre cele mai îngrijitoare din punct de vedere — cerebral.

Mai tanțos și mai strașnic e *Egyetértés*, și nu-i mirare, când acesta e organul ideilor răposatului „sfânt” dela Turin, decât care mai aprins Ungur nici c'a fost, nici c'a mai fi!

Un logos pe pagina primă, nu mai puțin, consacră organul kossuthist *tribunului* plan de „tradare patriei”.... Și în ce termeni e ținut logos-ul! Ungur se fi, și n'ai ave expresii destul de aspre să-i determini!

„Căteanfa agitatorilor valahi — începe *Egyetértés* — e într'adever fără margini. Acum plănuiesc ca și Valahii din Ungaria să sërbeze aniversarea de jumătate de veac a luptei de libertate din 1848. (Ce crimă colosală! — R. „Tr.”). Această sërbară, dacă de fapt s'ar face, ar fi cea mai mărșavă tradare de patrie. Aceasta n'ar mai fi deja o simplă demonstrație contra statului maghiar, ci o acțiune de veritabil caracter revoluționar, ba și o bruscă vătămă a Domnitorului (!). Glorificarea sërbarătoarească a rolului din 1848 al valahiei ar însemna, că Valahii din Ungaria ar fi acum gata contra națiunii maghiare la acele crude și josnice ticăloșii, pe cari le au sërvișit la 1848. (!) Ba o asemenea iubilare ar fi fășie provocare către Valahii din Ungaria, ca să repete ceea-ce au sërvișit cu o jumătate de veac înainte. Nu știm, ce punct de vedere ocupă guvernul față de acest plan al agitatorilor valahi. Atât e sigur, că dacă ar permite ținerea sërbară

rei (par'că noi vom cere dela guvern permisiune! — R. „Tr.”), ar da dovadă de o nemărginită impotență. Și încât e vorba ca și în București să se sërbeze iubileul de jumătate de veac al rolului din 1848 al Valahilor, ceea-ce n'ar fi decât fășia ofensivă a cetățenilor din statul vecin contra statului maghiar și cea mai impertinentă vătămă a națiunii maghiare, guvernul trebuie să insiste neamănat, ca o asemenea ticăloșie să nu se comită în România” (!).

Așa *Egyetértés*. Și sunt atât de perverse aceste erupțiuni ungurești, atât de mincinoase și atât de infame, că ori-ce om întreg la minte, dar' mai ales curat la suflet, le va osândi mai bine prin ele însele, fără nici un comentariu.

N'am fi dat, peste tot, atenție acestor *revoltătoare miserabilități* ale toilor ungurești. Nici barem nu le-am fi înregistrat. — Pentru-că prea bine cunoaștem noi *memoria presei maghiare*. Prea bine știm, că ziarist cinstit nu poate sta la discuție cu — haite de ziaristi.

E altul cuvântul, pentru care ne-am văzut îndemnați a lua notă de ele. E simptomul foarte caracteristic, și pentru noi cum nu se poate mai *incurajator*, că numai cât au auzit de sërbarile, ce plănuim, — turbă deja vrășmașii....

Nu mai cât ne-au văzut pășind *barbătește, pe față și energic* — cu planurile noastre, — se miră deja „cum de nu facem secret din pregătirile noastre”.... Se miră, cum de nu șuntăm ca ei: *conspiratori și revolutori*! Se îngrozesc, că vrem să ne sërbum aniversarea celei mai leale și mărețe lupte: lupta pentru *trai și patrie*, pentru neam și libertate! Și în groaza lor, tipă și sbiară, că „trădăm patria”, ba că „vătămăm chiar pe Monarch”! Și provoacă guvernul și strigă de pe acum după opreliști, după forță și brutalitate!

În toate acestea, vede ori-cine, ne zorește nouă un *augur dintre cei mai buni*. Și ni-se dă cu un *indemn mai mult, să sërbum!*

Hula lor ne dă curaj. Tipetile lor ne ofțesc. Bazaconile ce debitează față de noi ne fac veseli. Toată furia lor ne dă nădejdi.

Nădejdi, că *carăși vor face prostii* iubirii nostri stăpânitori. Prostii cu carul!

Și ce alta decât prostiile lor, cât mai dese, cât mai multe și cât mai boacane, — ne ajută mai de minune nouă? Ce alta ne *acreditează pe noi și cauza noastră mai temenic în ochii străinătății, discreditându-i tot mai ireparabil pe ei?*

Nu ne pese deci — repetăm. Ci se ne facem datoria, ca ei să turbe mereu....

Și se turbe cât de mult!

Sibiu, 28 Ianuarie a.

Impăratul Wilhelm și Maghiarii.

Ieri a fost ziua nașterii împăratului Wilhelm al Germaniei. Afiam acest lucru din ziarele maghiare, cari toate, ca la un cuvânt de ordin, publică primi-articole de ocazie, ca-și-când împăratul Wilhelm ar fi împăratul Maghiarilor. De altfel o foale ungurească o și spune, că afară de Regele *Francois Iosif*, cel mai popular cap încoronat între Maghiari e Wilhelm II. E frumos, că încă nu-și uită a face excepția onorabilă de mai sus.

Coincidența, fatală, că tocmai acum deputațiunea săsească se plânge în Viena de opresiunea la care sunt expuși Germanii din partea Maghiarilor, cam turbură entuziasmul — de altfel nesincer — ce-l arată ziazele maghiare față de Germanii și împăratul lor.

Egyetértés le și ține lecție damelor: din deputație, ca să învețe dela împăratul Wilhelm a stima pe Maghiari. „Le aducem aminte — scrie foala kossuthistă — de totuș împăratului Wilhelm, din care să reflectează simțămintele și gândurile unui atare om, care de sigur e așa de bun German ca femeile de Sas, și care are atâtea simț pentru cultura germană ca și ele”.

P. Napó zice: „Națiunea germană, știe foarte bine, că neamul, care are datoria grea de a *alcătui* un stat nu poate asculta de dicțiuni sentimentale și nu se poate opri în calea sa (*spre maghiarizare*)! — R. „Trib.”) pentru ori-ce plângere neîntemeiată”.

„Știe, că de un stat maghiar tare și unitar (adecă maghiarizat) pe acest pământ al nostru are lipsă nu numai națiunea maghiară, ci și civilizațiunea, ci și *înșăși Germania*!” *Budapesti Hírlap*, care laudă pe împăratul că „era un individ („individuum”), rar impunător și hotărât deja la suirea sa pe tron” — zice:

„La cuvântul lui Wilhelm Europa a descoperit Ungaria și din zi în zi vede tot mai bine drepturile noastre discutate.

„Naționalitățile noastre, cari întotdeauna au găsit echou la plângerile lor proaste și nemulțumitoare, — acum găsesc *uși închise și urechi surde în opinia publică a Europei*”.

De altfel cu atâtea nu s'au îndestulit Maghiarii. Rectorul universității din Budapesta — faimosul „savant politician” — a trimis împăratului german o lungă telegramă de felicitare în numele societății de *maghiarizare*, „Országos nemzeti szövetség”.

Pol. Corr. publică din Budapesta un raport despre dispozițiile maghiare din acest prilej. Aci se zice:

„Declarația (toastul) împăratului german a întărit numai și mai mult alipirea și de altfel profundă a Maghiarilor la tripla-alianță, pentru-că din aceea s'a văzut, că *factorii ho-iaristi ai străinătății* recunosc, că consolidarea națională a Ungariei (așa se numește în termin diplomatic brutalitatea maghiarizării. R. „Trib.”) este condițiune pentru puterea triplei-alianțe”.

Orfelinatul „Ferdinand”.

Jurnalul societății centrale agricole din România înregistrând darul Regelui Carol din prilejul Anului-Nou face următoarele observări:

Fapta Suveranului e o continuare modernă a vechilor obiceiuri ale Domnilor țerei.

Când vechii Domni reportau vre-o grea victorie sau scăpau de vre-o mare nenorocire, clădeau, în amintirea acelei protecțiuni divine mai întotdeauna câte o biserică sau câte o mănăstire.

M. S. Regele Carol I., perfect înțelegător al trebuințelor mai moderne și de progres ale țării, clădește — în amintirea scăpării de primădie a prințului Moștenitor — un orfelinat agricol, care să contribuie la ridicarea nivelului moral și material al muncitorilor de pământ, cari sânt razimal țerei pentru viitor, după-cum au fost mântuirea ei în trecut.

În parlamentul maghiar ieri s'a sfârșit dezbaterile în general a bugetului, ceea-ce a ținut 2 zile. Altă-dată ținea atâtea săptămâni. Opoziția kossuthistă s'a pus în pasivitate. Partida lui Apponyi încă a fost rezervată. Apponyi n'a vorbit de fel. Despre situația parlamentară vezi „Magyarország”.

Deputațiunea săsească.

Mercuri seara s'a dat în Viena un splendid banchet în onoarea deputațiunei săsești.

Pe ieri a fost convocată o adunare populară în Viena, în care avea să fie dezbătută cauza deputațiunei, și avea să fie cetită adresa destinată a se preda Monarchului.

Mumeroase ziare, între cari și *Reichswehr*, apoi ziazele național-germane, sërbaroresc deputațiunea în primi-articole entusiasti.

Redacțiunea ziarului sërbesc *Zastava* a salutat deputațiunea printr'o telegramă.

Pentru primirea deputațiunei la reîntorcere se fac deja mari pregătiri. În Brașov — scrie „P. Ll.” — vor eși într'untimpinarea damelor toate societățile săsești cu drapelule lor, fetițe îmbrăcate în alb le vor presera flori în cale și cu mare pompă vor fi însoțite la conducerea până la locuințele lor.

Stările din Ungaria în lumină maghiară.

Magyarország dela 27 l. c. scrie în prim-articolul seu următoarele:

Datoria opoziției în parlament e să controleze. Decât că mai are o datorie: să nu gireze *cambiile false* ale domnului Bánffy. Dlui Bánffy i-ar conveni, ca *în-treaga lui machinațiune* să aibă înaintea națiunii coloritul aparent al legalității și constituționalismului, ca la înșelarea națiunei să contribuie și aceia, cari au credit politic înaintea națiunei.

A controla într'un parlament e de lipsă, dar' a juca un joc de prestigitor într'un cariel de interesați adunați la olaltă cu ajutorul banului, nu numai nu e de lipsă, dar' nici nu-i iertat.

Dacă *representanța nu e reprezentanță, dacă parlamentul nu e parlament, la ce spunem că ce ar trebui făcut într'un adevărat parlament. Aceasta o știe și cel din urmă prunc.*

Acum ar fi vorba să împedecăm scoaterea în mod brutal a națiunei din constituțiunea sa. Dar' cum? Așa, că se ne facem găzduitorii de hoții politice ale dlui Bánffy? Ca se așezăm în curțile noastre, în casele noastre, lucrurile furate de el?

Cel-ce ia în serios parlamentul de astăzi, cel ce împlinește serios o funcțiune acolo, acela devine complicele dlui Bánffy.

A! dacă națiunea ar fi robustă, dacă n'ar sângera în sute de rane, ar fi ușor a căuta leacul. O națiune bogată, conștie și independentă știe cum să se opună forței. Vermii și parasitele numai pe organismul bolnav triumfează.

Astăzi numai o cale este: răbdarea.

Nu mai un mijloc există: protestarea.

În sânge, în revoluție, în furtună nime nu vrea să arunce națiunea. Dacă nu cumva amărăciunea nemărginită, dacă nu cumva violențarea fășie a dreptului viu și a constituțiunei nu va provoca de sine pericolul extrem!

— Așa scrie ziarul maghiar. Noi, ce se mai zicem?

„In Ungaria”.

— Studiul politic —

de

Baron Iehan de Witte.

VII.

(Urmare).

Apărătorii au fost silți să tacă înainte de a începe pledoariile lor, procedura fu repede terminată. Interogatoriile trebuiau a se face în ungurește, dar' acușaii necunoscând această limbă, erau nevoiți a se adresa la interpreți cari traduceau rău răspunsurile lor și le întrevetau după bunul plac. Când, în fine, aceștia fură admiși a se apăra, doctorul Raftu înând cuvântul în numele tuturor, protestă contra acestui *simulacru de justiție* îndeplinit de un juriu, în același timp și judecător și parte interesată și „din acusat se facu „acusator”.

Ceea-ce se discută aci, dlor, este existența poporului român. Existența unui popor nu se discută, ea se afirmă. Extă de ce noi nu ne gădim să venim înaintea d-voastre spre a vă proba că avem dreptul a exista, ci denunțăm înaintea lumii civilizate, sistemul vostru opresor care tinde a ne răpi ceea-ce un popor are mai prețios: limba și naționalitatea... Aici chiar ați proclamat solemn că forța primează dreptul, și n'ai căutat a ascunde că nu faceți aci o judecată, ci că îndepliniți o execuțiune? Prin violență și prin înșelțe, ați silț pe apărătorii noștri să se retragă. Prin presă, ați excitat opinia maghiară, reprezentantă prin juriul din Cluj, contra noastră și întregului popor român. Mai poate fi chestiune aci de judecată, de apărare,

în sensul juridic al cuvântului? Nu! Faceți ce vi-se pare că e bine, dar' nu uitați că există un alt tribunal, mai mare, mai luminat și de sigur mai imparțial, care ne va judeca pe toți: e tribunalul lumii civilizate care vă va condamna cu atât mai sigur, cu cât el deja v'a condamnat!....

A-astă superbă declarațiune, provoacă entuziasmul Românilor. Jurații răspunseră unanim cu verdictul de condamnare. Acușaii fură pedepsiți cu închisoare variând dela opt luni la cinci ani, și cu amende formidabile.

Acest proces scandalos, care cum zicea ziarul *Le Temps*, „seamănă mai mult cu un act de răsunare, decât cu un act de justiție” avu un răsunet ce străbătu dincolo de frontierele Ungariei; rezultatul lui fu că în întreaga Europa, oamenii din toate partidele, începură a se interesa de cauza Românilor persecutați.

Din toate părțile se auziră energice protestațiuni, care însă nu împedecară pe presa maghiară de a se plânge de *prea marea indulgență a justiției* și de a cere pentru viitor, o reprimă mai severă în contra *rebelilor*. În același timp, comitetul național, care funcționa în Transilvania dela 1881, fu declarat dizolvat. Românii nu se descurajează, ci înținzând o mână frățască Sêrbilor și Cehilor, S'ovăci din Ungaria, cari formulaseră aceleași protestări contra guvernului ungurec, organiză cu ei *congresul naționalităților nemaghiare*.

Dela prima întrunire a acestui congres, în 1895, delegații veniți în număr mare, cu toate intimidările exercitate asupra lor, se înfășărară pentru a formula un program, cerând înainte de toate, autonomia teritorială a diferitelor popoare din Transilvania și decidând ca alegătorii să se abțină dela vot până în ziua când ei vor obține reforma legilor și a sistemului electoral actual în vigoare.

Reprezentanții celor 3 naționalități s'au reunit pentru ultima dată în 1 Mai 1896 pentru a protesta contra strălucirei date sêrbilor maghiare făcute „cu ocaziunea unui eveniment care amintea majorității populațiunei suferințe amare și persecuțiuni crude”.

Cu ocazia expoziției din Budapesta publiciști și deputați unguri întreprinsă o campanie, prin totă Europa, pentru a realimenta compatrioților lor în ochii opiniei publice. S'au încercat a reaprinde entuziasmul în Franția, în favoarea Maghiarilor și de a ne face să uităm demonstrațiile lor germanofile, ca și vorbele agresive pronunțate de primul-ministru Tisza, când cu expoziția noastră dela 1889. S'au încercat să înălțare simpatțiile ce le înfășășie în țeara noastră, popoarele sacrificate din Ungaria, și răspunzând *calumniilor* slave și române, au proclamat sus și tare ca locuitorii din regatul Sf. Stefan, trădesc deopotrivă de fericiți și liberi sub părintescul guvern al Maghiarilor. Cărți, broșuri și articole de ziare fură scrise în acest sens. Ei ajunseră a conchide că așa zia „chestiune a naționalităților” era o invențiune a agitatorilor și revoluționarilor care-și mascau sub acest vîl, manoperele lor de irendism și panslavism.

În același timp, fură împrăștiate în presa franceză, o mulțime de invitațiuni la sêrbările milenare, și e drept a recunoaște, că aceia dintre jurnaliștii noștri cari au răspuns la acest apel, au fost călduros primiți la Budapesta, și înconjurați cu buchete, cu toate, și cu cântecul *Marseillaise*. Maghiarii ce stau în Paris, au făcut atâtea demersuri pe lângă consiliul municipal, încât acesta a dat în onoarea milenului, numele de Budapesta uneia din străzile orașului.

Pentru a răspunde acestei campanii și a pune publicul francez în stare de a cunoaște adevărata situațiune din Ungaria, studenții sêrbi, români și slovaci cu reședința în Paris, organiză un meeting în sala Wagram la 11 Iulie 1896.

Acest meeting, presidat de fostul nostru ministru al afacerilor străine, dl Flourens, spre marea ciudă a Maghiarilor, a avut un strălucit succes.

O mulțime simpatică umplea sala, aplaudind frenet: pe oratorii c'esau succedat la tribună. După dl Flourens, care a reamintit tradiția franceză de a sprijini cauza celor opri-nați, au vorbit dl Ozăsan (în numele Românilor) Ghivadinovitch (în numele Sêrbilor)

și Schmidt-Beauchez (în numele Slovacilor), arătând fiecare, în termeni elocvenți, situația intolerabilă la care sânt supuși semenii lor într-o țară care se mândrește peste tot cu liberalismul ei. Ședința se termină printr-o moțiune „salutând în România, Sârbii și Slovacii din Ungaria pe amicii fideli și devotați ai Franței, urând o egalitate civilă și politică a tuturor popoarelor din Ungaria, fără distincție de rasă”.

(Va urma.)

Din Sătmăr.

— Răspuns dlui „Selișteanul” din Sătmăr. —

Articolul apărut în nr. 275 și 276 din anul trecut al „Tribunei” sub pseudonimul „Selișteanul”, ne-a provocat prin niște fraze vătămătoare, referitoare la întreg corpul învățătoresc sătmărean, vulnerând chiar și unica reuniune română ce se află în comitatul Sătmărului.

Ca oameni modesti, cuprinși în toate zilele cu creșterea și instruirea tinerilor mla-dije ale națiunii, ne dispunând de atâta timp liber, nu vom a polemiza cu d-nul, care se năruiește a sfâșia din nou ranele vindecate. Dar la atâtea atacuri neadeverate ne simțim provocați a reflecta.

Prima aserțiune vătămătoare a dlui Seliștean sună astfel: „cu învățătorii de altminterea în Sătmăr stăm pe cât se poate de rău din punct de vedere național”. Ne ierte dl Seliștean se afirmăm, că în corpul învățătoresc nu s-au aflat Pituci, nu s-a aflat nici unul, care de teama Ungurilor ar fi scris în loc de frumosul nume de român — ruman — numai să le placă; și nici de aceea, cari bat pe la congregațiunea comitatensă, ca să poată suspenda pe învățătorii cu acusa, că învățătorul nu propune ungurește.

„Învățătorimea noastră nu e stilp al națiunii”, zice dl Selișteanul citând vorbele unui bătrân încrunțit: „Locul lui Pământul începe a fi ocupat de Brutus”.

Să nu aibă teamă capul încrunțit, căci nu va putea stilp națiunii, ci din contră va crește și se va întări, pentru-că am ajuns cu ajutorul lui Dumnezeu acolo, că avem învățători calificați, conștii de chemarea lor, nu ca în trecut.

Dacă dorește dl Seliștean ca învățătorimea să fie cu atragere către preoți, atunci să trageze cu învățătorimea mai uman și cuviincios, cu o manieră mai blândă, să-i admoșeze pe singuratici binevoitori. Așa ar putea readuce și pe cei rățeci — dacă s'ar afla de acestia — la ținta și devasa dorită; nici-când însă prin infestare și persecutare continuă.

„În anul 1894 se introduse legea despre ameliorarea salariului învățătoresc”, — adaugă dl Seliștean, — „dascălul, în contra voinței scaunului școlar, care singur ar fi chemat a petiționa acel ajutor, dă mâna cu inspectorul regesc, și contra voinței scaunului școlar cere acel ajutor, care-l face cale străinului a să ingera în treburile școlărilor noastre”.

Lucrul nu stă așa. Legea din anul 1894 apără, că ajutorul de stat numai la cererea susținătorilor de școală se poate apla-

cida, ear' nu dacă va da mâna dascălul cu inspectorul regesc; pentru-că nici inspectorul regesc n'are drept a lucra contra legii.

Dacă scaunele școlastice se simțesc neputincioase ca să satisfacă legii — care demandă hotărât — ea ipso intervine și solvește statul, care prin solvarea cinci-vinzealelor tocmăi așa drept va avea în școlăle noastre, ca și atunci, dacă va suplini și a patra sută.

Adevărat, că e dureroasă legea aceasta pentru toți, dar' ce să facem, căci nici atunci n'a fost mai bine, când dl Seliștean s'a îndestulit, dacă cantorul — căci învățător nu s'aputea numi între juristările acelea — trebuia să se susțină, să-și crească o familie grea din 150—300 fl.

Dacă într'adevăr voești, dle Seliștean, binele și prosperarea poporului român, conlucra într'acolo, ca să aibă învățătorul așa soluțiune, că scutit de grija neajunselor tot minutul să-l poată întrebuința spre cultivarea și instruirea surselelor crude ale națiunii.

Aserțiunea: „Știu învățător, care în comună curat românească propune elevilor săi toate studiile în limba maghiară, și se face slugă la dăroagă pentru prețul lui Inda 15—20 fl.”, nu sîntem în stare a o pricepe. Dacă fiecare director al școlăi, știe, că învățătorul la începutul anului școlastic, face planul de învățământ de peste tot anul, directorul școlăi îl subscrie și întărește; apoi peste an supraveghează, ca director, încât să execute acel plan, cum se se poată întempla așa ceva?

La aserțiunea: „Un învățător, care are doi, trei frați pe această carieră, părintele lor asemenea a fost dascăl, oți crescuiți în seminarul român, zice: Toți preoții ar trebui acățați de limbă, începând dela episcop până la cel din urmă reverendat”, protestăm sus și tare: aceste sînt calumnii și neadeveruri, sînt clevele muierii, până-ce nu va adeveri dl S.

„În tot comitatul Sătmăr — zice dl Seliștean — este unica societate „hulită românească”, e reuniunea învățătorilor gr-cat. români sătmăreni”.

Oare pentru aceea o poreclește „hulită românească”, pentru-că nu l'a ales de președinte, care ar fi fost un grad la o onoare mai înaltă? S'au pentru-ce? Sau reuniunea noastră nu e în toți nervii și societate română, oare a auzit dl Seliștean vre-o cuvântare sau sfătuire, a văzut vre-un protocol sau act al societății, care să fie în altă limbă, decât în a noastră; sau doar' nu conlucra și această modestă reuniune pentru prosperarea și înaintarea în cultura națională?

Ai fost foarte rău informat, dle Seliștean, că dascălul s'au bătut ca cei beți, și că după părerea d-tale ar fi fost într'adevăr beți. Te rugăm să iai la cunoștință, că sînt între dascăli și de aceea, pe cari nici d-ta, nici nimeni, nici-când nu l'a văzut beți, dar' durere și între dascăli, ca și între clase se află și bețivi. Noi ne aducem aminte de petrecerile aranjate de compania d-tale, unde într'adevăr s'au bătut.

„Și în stadiul de trezi — zice ironic — s'au ocupat cu tema, ce nu cade în sfera lor de activitate, de a se ezice petiționarea sutei a patra în întreg comitatul Sătmăr”. Din programa adunării generale care „i-s'a trimis și d-tale ai fi putut vedea, că nu e adevărată informațiunea ce o ai căpătat, dle Seliștean! Așa ceva nu s'a luat nici la desbatere.

Prin constatarea, că „reuniunea era înființată la stăruință și sucursul preoției” a spus adevăr dl Seliștean.

Până-ce a avut reuniunea în frunte pe reșimul cândva George Marchiș, regretatul președinte, ear' ca notar pe anteloptătorul și martirul națiunii române, Dr. Vasile Lucaci, treburile mergeau bine, căci fără alt interes lateral singură înaintarea și propășirea reuniunii le-a fost scopul, dar' după-ce primul fu chemat de bunul Creator, ear' cel din urmă de națiune, noi am rămas orfani.

Reșimul domn Gavril Lazar a condus reuniunea mai multă ani cu punctualitate și cu multă abnegare de sine, fără interes lateral, dar' s'a scărbit de indiferentismul celorlalți colegi, președinți cercuali, cari, deși după mai multe apeluri, afară de cercările Ardușat-Someș și Mădăras — cu ani întregi nu au conchemat adunările filiale; astfel stagnând cauza, însuși președintele conducător în adunarea ținută în Vetéi, la anul 1895, de antipatie celorlalți colegi s'a disgnat și retras.

După aceste simptome începură a reflecta mai mulți la scaunul președintelui. Observând această emulație învățătorii, pentru-ca să fie pace și liniște, au ales de președinte pe archidiaconul actual. Durere însă, că prin această faptă, nu pacea dorită, ci cea mai înflăcărată antipatie a câștigat reuniunea întregă din partea celor fără de chemare. În deșert s'a năisut învățătorimea să aline inimile tulburate cu candidarea respectivilor de membri în comitet, numai anul, care a recunoscut drepturile învățătorilor, a primit.

Din aceste încă se vede, că nu-i adevărată aserțiunea dlui Seliștean, „că reuniunea a dovedit exchiderea preoției”, și nici aceea, că vre-o căiva dascăli, „cari erau în dihaonie cu preotul lor” să fie sedus într'eașă reuniune.

Nu ai bună tactică, dle Seliștean! Au nu gti, că iubirea numai cu iubire reciprocă se poate câștiga. Nu voești a înțelege, că națiunile culte încă măgulesc învățătorimea, recunoscându-le faptele nobile, îi însuflețesc și le ajută în lupta grea; și nu să exprima că d-ta: „Cu astfel de oameni luminători ai poporului a face cauză comună, a lucra la marile edificii naționale e imposibil”.

Vezi bine, că cu astfel de articoli plini de ură și batjocură, nu veți putea măguli învățătorii, ci mai tare-i depărtați.

Mai mulți învățători.

Chestiuni bisericesti.

Parochia română gr-or. din Deva.

De un timp încoace fruntașii parochiei române gr-or. din Deva s'au pus pe o muncă rodnică întru promovarea bunei stări a parochiei și răspândirea cultului și întărirea moralității în popor.

Despre lucrările și rezultatele aceste vrednice de laudă primim din Deva un raport mai lung, din care extragem următoarele:

Deva e parochia centrală a tractului gr-or. cu același nume și totodată scaunul comitatului Hunedoarei cu 93% Români. Fără îndoială — din ori-ce punct de vedere mai înalt, este cea mai însemnată parochie din comitat, în care sînt 7 tracte gr-or. și 4 gr-cat. Are un protopop și un paroch, adevă-

două parochii cu o biserică comună pentru 2500 de suflete, solidă și modern zidită, care a în-trecut puterile materiale ale parochiei și totuși — s'a făcut.

Numărul familiilor gr-or. e 500, a celor gr-cat. 7=507 familii române.

După §. 23, p. 17 al statutului organic (pe temeiul căruia e organizată biserică gr-or.) cercul de activitate al comitetului parochial este: „a întemeia bibliotecă parochiale, spre înlesnirea cetirei cărților folositoare”.

Ce însemnătate au bibliotecile pentru cultura poporului o dovedesc națiunile culte, cari în fiecare comună — chiar și pe sate — au bibliotecă pentru popor.

Pe seama literaturii și cultului maghiare sînt în Deva o sumă de școală cu bibliotecă maghiare. O școală elementară rom-catolică cu 4 clase, alta de stat pentru băieți și alta pentru fete. Școală civilă de băieți și defete deosebit, școală de meseriași, realele cu 8 clase și pedagogia de stat, toate la oaltă au peste 40 de profesori, învățători și învățătoare: cu o tinerime de aproape 1000 de suflete.

Noi Români? O biserică și 1 școală, 1 învățător cu 70 de școlari de ambe sexele — fără bibliotecă.

Numărul tinerimei române la toate școlăle în număr rotund, face 400.

Lipsa unei bibliotecă parochiale, pe seama literaturii și cultului românești e deci de mult simțită. Greșala trecutului comitet parochial e hotărât s'o repareze cu pași repezi, ca să dăm și noi — înaintea!

Vestim acest eveniment îmbucurător poporului și inteligenței române din Deva și jur, tinerimei noastre iubite a ambelor biserici surori și peste tot tuturor oamenilor de bine din toate părțile, cerându-le ajutor material și moral.

În cele următoare se spune, că la întemeierea bibliotecii s'a avut în vedere trebuințele poporului și a tinerimei, alegându-se cărți de valoare din literatura populară, apoi romanuri și romane, cărți istorice, literare și de știință, bisericesti, școlare și economice etc. Se comunică și catalogul bibliotecii, precum și regulile provisorice la întrebuințarea ei.

Cartea de aur și cronica parochiei.

S'a introdus în parochie cartea de aur, în care se înscriu numele donatorilor pentru școală și biserică și cronica parochiei, în care se vor induce întemplierile mai însemnate de peste an.

Raportul se încheie cu următoarea rugare:

Rugăm pe toți oamenii de bine a lua la cunoștință intrarea în viață a bibliotecii, a cărții de aur și a cronicii parochiale, a ne întinde frățeste mână de ajutor material și moral în scopul, ce-l urmărim: de a întemeia o puternică parochie centrală model — pentru mărirea lui Dumnezeu și înaintarea cultului a neamului sau ales românesc.

Din ședința comitetului parochial, ținută la 24 Decembrie v. 1897 (2 Ianuarie 1898) în Deva.

Președintele: Ioan Moșiu m. p. Prim-secretarul și I. episcopul: August A. Nicodan m. p.

CRONICĂ

Sibiu, 28 Ian. n. 1898.

Dl George Coșbuc, mult iubitul nostru poet, este de câteva zile greu bolnav, pe cum cu viu regret aflăm din *Drapelul*. Dorim valorosului literat cea mai grabnică și deplină însănătoșare:

„Societatea presei”. În camera română s'a deșus un proiect de lege pentru recunoașterea ca persoană morală, capabilă de a dobândi și poseda bunuri a „Societății presei”.

Proiectul de lege este semnat de un mare număr de deputați, printre cari d-nii G. Scortșescu, N. Xenopol, B. Delavrancea, I. S. Brătianu, V. G. Moșun și alții.

Hymen. D-șoara *Arthemise Fogberg* din Bérad și *Flaviu Barbu* din R-Sărat, logodiți.

Din Livezeni (pe valea Jiului) ni-se scrie: Comuna noastră dimpreună cu comuna vecină *Icrani* au ales de notar pe dl *Mihail Bociat*. Au fost 6 recurenți și toți au fost puși la candidație. — De un timp încoace *Livezeni* își are posta sa cu diligență, care stă în legătură cu gara Livezeni și cu posta română la *Tirgul-Jiu*. Pasagerii pot călători foarte comod. Diligența e largă, frumoasă și în timp de iarnă încălzită.

Procesul Lahovary-Filipescu. La 26 l. c. a început pertractarea procesului, ce l'a întinat dlui *Nicu Filipescu* în urma fatalului duel cu regretatul *G. Lahovary*. Public mult s'a grăbit să asiste la proces, așa că a trebuit să intervie poliția ca să susțină ordinea. Procesul a decurs astfel:

La orele 12 și jum. se începe strigarea procesului. Tribunalul e prezidat de către dl Florian. Fotolul ministerului public e ocupat de către dl prim-procuror Sărățeanu.

Pe banca acușăției se află dl N. Filipescu și martorii duelului d-nii C. Isvoranu, Drosu, Al. Săulescu și Victor Ionescu, asistați de către d-nii advocați G. Panu, Kornea, Delavrancea, Cichoski și alții.

Partea civilă e reprezentată prin d-na *Maria Lahovary*, sora defunctului.

Se face apelul nominal al martorilor din cari lipsesc d-nii: Al. Rubin, C. G. Filipescu și Take Ionescu.

Dl președinte citește o telegramă venită dela Neapole, prin care declară că familia *Lahovary* se desistă din proces.

Dl Petre Grădișteanu și Missir, advocații părții civile, declară că primind telegrama în limba franceză dela familie prin care se desistă, cred de datorită d-neilor să se retragă din proces.

Dl prim-procuror declară, că de oare-de telegrama sînt în limba franceză le considera o nule și neavenite.

Partea civilă persistă în desistare și advocații fac declarațiuni, că consideră ca o datorie morală să se retragă din proces.

Din cauză, că martori importanți nu s'au prezentat, procesul se amână pe 24 Februarie n.

Neurolog. Cu inima înfrântă de durere anunțăm trecerea la cele veșnice a tatălui, moșului, unchiului etc. nostru a preotului gr-or. român: *Petru Cerbu*, care în 2 Ianuarie 1898 „i-a dat sufletul în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntesti ale defunctului s'au așezat în 4 Ian. spre odihnă veșnică în cimitirul gr-or. român din comuna Iliada. Iacob Cerbu, cand. de preot, Iconia Cerbu măr. Mădineasa, Elena Cerbu măr. Pas-cota ca fi etc.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

VISUL PELEȘULUI.

Eu al mării mele vis,
'Mi-l-am visat în stîncă
Atunci, când nu-mi era deschis
Ivorul vieții încă.

Părea că stropii 'mi-s'a schimbat
În petri nestimate —
Vedeam palat lângă palat
Pe țermu-mi ridicate.

Dar' cel mai strălucit castel,
De mal era aproape
Și mă uitam uimit în el
Prin somnoroase pleoape.

Pe-un tron înalt ce strălucua
Ședea Crăiasa Doamnă,
Era cu furca-n bîru — torcea
La fire ca de toamnă.

Din firul care-l torc aci
Cu-a spumelor măgele,
Din stropii tăi voi împleti
Coroana vieții mele.

'Mi-s'a părut un vis de raiu
Când m'a strigat pe nume —
Deșteaptă-te ca să fii craiu
Al apelor pe lume.

Da, al mării mele vis
'Mi-l-am visat din stîncă
Atunci când nu-mi era deschis
Ivorul vieții încă.

Azi visul meu s'a împlinit
Și toată lumea — și-va
Din stropii mei 'și-a împletit
Coroană — Carmen Sylva.
Decembrie 1897. Maria Cuntănu.

Șapte ani.

— Schiță. —

„Căutați și vedeți, dacă este
durată ca durerea mea”.

Valerie, copilășul meu nu era încă de patru ani când ajungînd într-o noapte furtunoasă dintr-o lungă călătorie acasă, l'am trezit din somn, după care întinzîndu-mi amîndouă mînuțele s'a pofit la mine, repetîndu-mi cu surisul pe buzele lui rumene ca vișina cea coaptă, dragălașul cuvînt: tata, tata, tata!

L'am luat în brațe, apoi l'am scîldat într-un puf de lacrimi și mii de sărutări, și în sfîrșit l'am strîns cu atîta violență la sînul meu, încît 'mi-au slăbit mîinile și l'as fi scăpat de nu era o servitoare care să-l prindă din mîinile mele.

Și pentru-ce atîta amărăciune? Visasem în noaptea precedentă, că 'mi-s'a frînt în hucăți inelul de credință pe deget, ear' ca unul care m'am deprins a privi adese-ori această viață a un vis și visul ca realitate, credeam în realitatea acestui vis.

S'a și justificat „ad litteram” — dintr-o dată — Atunci am erupt în fătă-

clamare: „sermane copil, ori fără tată, ori fără mamă, ori fără amîndoi rămîne-vei tu!”

Profeția s'a îndeplinit.

La început fără mîmă, mai apoi fără tată și în sfîrșit fără nici unul, — lăsat la voia întemplierii.

A mai încercat dînsul odată când trecuse de patru ani d'a mă împăca cu mîmă-să; s'întrelege nu prin vorbe nici sfaturi, ci prin următoarea figură: Ședeam pe divan, când copilășul veni la mine și 'mi întinse mînuța lui cea dreaptă. Neștiind ce voește, i-o dau pe a mea. Atunci mă trage după sine vis-a-vis la mîmă-să. Când sîntem lângă dînsă, îmi pune dreapta în mînuța lui stîngă, ear' cu dreapta lui ia earăși mîna mamei sale pe care o pune într'a mea. Apoi se retrage așteptînd în poziție militărească ce se va întempla.

Ambii mișcăți până în adîncul sufletului nostru, eram în acel moment înclinați de-a uita trecutul dureros.

Fatalul vis a trebuit însă să devină realitate. Eu m'am dus la dreapta, mîmă-să la stînga, ear' copilășul a rămas la mijloc orfan de tată și orfan de mamă.

Eată pentru-ce nu 'mi-am văzut copilășul de șapte ani de zile.

La început am hotărît ca dînsul să decidă al cui are să fie și cine să-l poarte de grije.

Am pus anume două trăsuri lângă poartă în direcțiuni opuse. Într-una m'asăzeasem eu, în cealaltă mîmă-să, apoi am lăsat copilul să vină și să aleagă. N'a stat un moment pe gînduri de a se pofi la mine și din acel loc a mai știe de mîmă-să.

Și așezat înșe pe neașteptate din pămîntul strămo-

șesc în țări străine, și tot ceea mîmă nemiloasă m'a aruncat peste șapte ani îndrît ca să 'mi revăd copilul, care a rămas în acest restimp sub ocrotirea aceia care poartă de toți grije.

Deși trecuse peste primele faze ale copilăriei, îl numiam p'atunci încă tot „Bubi”. Și Bubi, frumuleț ca o cruce, draguț, peste fire și plăcut la toți, era comandantul semenilor săi. Odată a tulit dela bunica-să din pod două ațe de cari erau atrnați struguri; cu aceste s'au legat peste piept și apoi 'și-a luat o pașcă de soc și o sabie de tuleu.

Adjustat astfel își comanda mica sa armată. Care prunc n'asculta, nu s'împărtașea de jaful comun al strugurilor.

Pe Giulus, copilul Orvelui vecin l'a silit să mîndăne frunze de frăgar, căci nu se supusesse comandai, ear' pe Peruța, alt vecin din față, l'a asigurat de grația lui când va deveni ostaș sub dînsul, pentru meritele sale câștigate.

Pentru această neșus de dragi ființă am suferit amar, joșnice neajunsuri și câte poate numai omul suferi. Peatra de marmor s'creapă dac'o lovești cu violență, iubirea din inima părintelui adevărat nu pierde nici când această inimă o pui pe jărat.

Numele 'mi-se întunecase, am luptat deci din rășputeri pentru a-l lăsat curat precum curat l'am moștenit și eu dela părinții mei.

De băierul inimei mele era legat înșe tot Bubi cu surisul pe buze, cu pelița albă ca lebedă și cu părul lui blond. În imaginea

mea, în visurile mele nu 'mi-se putea altcum prezenta decât cum îl cunosusem mai dinainte.

Dar' Bubi nu mai este, s'a pierdut pentru vecie. În locul lui 'mi-se reprezenta astăzi la locuința mea în hotelul „La împăratul Romanilor” sub nr. 10, un băiat svelt și înalt — de statura unui bărbat de mijloc — în-drumat de o preastimită doamnă la mine.

— „Tu ești Valerie!”

— „Ea tată!” Și apropiîndu-se de mine îmi sărută mîna și 'mi întinse fruntea ca să 'i-o sărut; mai apoi punîndu-se pe sofă lângă mine ne priviam unul pe altul cu nesăț, fiecare cuprins cu gîndul său.

Na-nțelesei la momet situația în care m'afiam, nu că sentimentul ce izbucnea în inima mea este oare al bucuriei sau al durerii?...!

Mai tîrziu îmi căză încet cu facutul ceață de pe lumina ochilor sălășii.

Îmi pare ca-și-cînd aș fi cetit în privirea blîndă și scrutătoare a copilului meu următoarea sentență: „N'ai dreptul, tată, să culegi recolta altuia. Care a pus în inimă mea sîmînta iubirii și recunoștinței, această 'i-se cîștiga și fractal. În loc de a-ți sbaciama inima, și a te lăsa pradă valurilor dîsnădăj-duirsi, trebuia mai bine să porți grije de creșterea mea!”

O și căt adevăr zace în această sentență neprounătată!...

Sibiu, în 25 Decembrie 1897.

Mitiță.

Deputațiunea săsească. DAMELE din Sibiu, cari au luat parte la deputațiunea din Viena, sosec mâne d. a. la 1 1/2. E vorba, că li-se va face o frumoasă primire.

O faptă frumoasă. Cetim în „Foia Poporului”: Domnul învățator George Cherciu din Bod ne-a trimis două abonamente (pe câte 1/2 an) la „Foia Poporului”, abonaamente trimise din partea fiului său, dl George Cherciu, revisor școlar în Orășova, cu menirea de a se da „Foia Poporului” la două comune românești, lipsite de mijloace.

Mulțumind dlui George Cherciu pentru acest vrednic dar, făcut pentru cultivarea poporului, îl avisăm, că am dispus trimiterea celor două exemplare la două comune săsece.

Centenarul unei revoluții. Anul acesta se împlinește o sută de ani dela marea revoluțiune irlandeză din 1798, care a avut de scop a face stăpânirei engleze în Irlanda. Franța era gata să ajute, dar trupele sale au fost împedecate de a debarca printr-o acțiune grabnică a guvernului englez. În acea revoluțiune și-au jertfit viața 150.000 Irlandezi și 20.000 soldați englezi. În Irlanda se fac multe pregătiri pentru a sărbători memoria acelei mișcări și se zice, că vor veni în Irlanda, ca să iee parte la ea și mii de Americani irlandezi. E interesant, că tocmai acum guvernul englez prepară un bil, ce voiește să-l prezenteze parlamentului spre primire, care bil da irlandei pentru prima-orașă earăși un homerule, deși numai în măsură modestă, în forma de diete provinciale.

Tisza Lajos, fratele lui Tisza Kálmán, a murit alaltăieri în Budapesta. Tisza Lajos a fost mai naiste ministru, dar „merit patriotic” și-a câștigat ca comisar regal la reconstruirea Seghedinului, devastat prin esundarea Tisei. Pentru acest merit și-a dat rangul de conte.

Pungașul Pulszky — salvat! Și asta s'a făcut! Cinstita stăpânire ungurească are cu o grije mai puțin. Proiectatul său, faimosul pungaș Pulszky Károly, care în calitate sa de director al muzeului național-maghiar din Budapesta a păgubit feara cu aproape jumătate de milion florini — e salvat! După o bine premeditată trăgănare de doi ani a procesului ce li-s'a intentat pungașului, Curia din Budapesta a sistat procedura criminală pe motivul... „insuficienței de motive!”

„Dreptate” ungurească, n'ai ce te mira!

Unghiuri contra — sabiei. În Bessiercebánya s'a întâmpiat zilele acestea un sângeros scandal într-o catene. Un student universitar ungur atacă pe un oficer, acesta și-a scos sabia și l'a rănit. În urma celor petrecute, reprezentanța ordenează a dovedit atăta „bravură”, că întruindu-se în ședință extraordinară a hotărât să adreseze ministrului de honvezi un rescript, cerând ca... oficerilor să li-se interzică a purta sabia, când nu-s în serviciu!

Mort din — pălăngeniș. Ziarele vieneze publică următorul accident neorocit: Zilele trecute a murit în Etschau economul P. Rumpel în urma unei otrăviri de sânge. Tându-se anume cu un coțel la mână stângă, și-a pus, după sfatul unei țărane bătărăne, pălăngeniș pe rană, pentru de a curma curgerea sângelui. De fapt sânge nici n'a mai curs din rană, dar în aceeași zi țărana s'a îmbolnăvit și după 3 zile a murit sub cele mai mari chinuri. Medicii au constatat otrăvirea sângelui prin întrebuintarea pălăngenișului. Eată unde pot duce proastele leacuri — băbești!

Ciamsa, în loc de a scăde, mereu se întinde, cu tot mai năpraznică furie, în India. Într-o singură zi, la 24 Ian. n., numărul îmbolnăvirilor la Bombay a fost 129, ear' al casurilor de moarte 137. În aceeași zi a anului trecut numărul îmbolnăvirilor a fost numai 62, ear' al casurilor de moarte 55. Pestilența bănuie deci cu o furie îndoit mai mare ca anul trecut. Prin spitale zac de prezent 717 ciupați.

Cea mai lungă linie telefonică. Cu toate perfecționările de până aci ale telefonului, întrebuintarea acestuia între locuri mai îndepărtate n'a succedat. Acuma însă un inginer din Odessa a aflat un mijloc, prin care telefonul se va putea întrebuinta chiar și între locurile despărțite prin mările întinse. Invenția inginerului inginer redă vocea ca atăta tărie, în-ât din odaie ori-cine poate auzi bine vorbele comunicate pe telefon, ceea-ce s'a și dovedit cu ocaziunea unei probe. Inventatorul vrea să înființeze linie telefonică între Londra și New-York, la care va aplica noile sale aparate.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Balul „Ligei” din Predeal.

Primim următoarea invitație: Sânteți cu onoare invitați să binevoiți a lua parte la balul ce va avea loc Sâmbătă, 24 ianuarie, în sala fabricii cantina de postav „Azuga”. În-aceptul la 9 ore seara. Pentru o familie 3 lei, pentru o persoană 2 lei. Ținuta simplă, pentru dame de preferat costumul național. Comitetul.

Din Alba-Iulia.

— 26 Ian. n.

Balul român ținut la 23 I. c. în hotel „Hungaria” a reușit în toată privința. A sosit public românesc îndestulitor. Corpul ofițeresc, în frunte cu generalul Perl, majorul Băcilă etc. a fost bine reprezentat. Descrierea decursului o las unei pene mai tinere. Eu mă restrâng la următoarele:

S'a încasat 148 fl. 50 cr. din care subtrăgându-se spesele efective a rezultat un venit curat de 30 fl. 65 cr., care sumă s'a și administrat primilor curatori ai bisericii greco-catolice din Alba-Iulia, Lipoveni, și ai bisericii gr.-orientale din Alba-Iulia, oraș, spre mai departe dispozițiune.

Nu pot întelăsa, a nu aminti numele marisimoșilor suprasolvenți: I. Sa episcopul rom.-cat. Gr. Mai'ath 5 fl.; Firma N. N. 5 fl.; Alexandru Velican, adv. 3 fl.; Ioan Cirlea 3 fl.; Simeon Micu, protopop 3 fl.; Ioachim Toloian 3 fl.; Ioan Marciaș, adv., familia Coșieriu și Ioan Vulcan 2 fl.; majorul Bicilă, căpitanul Musteșu, căpitan-auditor N. N. și Ionăș Géza 1 fl.; Basiliu Orășan 1 fl.; Iosif Cirlea, George Toloian, Deutsch M., Erdéyi Gyula, Ioan Ursă, Ioan Medrea 50 cr.

Un aranjator.

Tribuna Literară.

Școalele din Blaj.

— Studiu istoric —

de
Prof. Nic. Brânzeu.

Studiul acesta a fost premiat, ca teză de licență, de consiliul universității din București.

(Urmare).

Blajul

Blajul e situat la împreunarea Târnavei, cu o poziție geografică destul de favorabilă pentru comerț și industrie. Cu toate acestea nu se ved de loc urme, ca Romanii cei vechi să fi exploatat această situație. Târziu de tot, pe la 1266 ori 67, dăm de urma unei vile așezată în locul de azi al Blajului, e „Vila Herboldi”, un fiu al lui Ost, fost odinioară principe al Transilvaniei. Ducele Transilvaniei Ștefan al V-lea dăruie această vilă împreună cu satul de lângă ea Sâncel (numit pe atunci Zanchalteluky) lui Teel un fiu al lui Edel de Brassu. Teel însă vând vilă lui Ohgel, ficiorul Erwyn de Kelmuk pe la 1271. Pe la 1395 Blajul devine domeniu regal și e dăruit de către Sigismund lui Blasiu Cserei de N. Barot, pentru merite militare. Probabil că dela acest Blasiu își lua vila și numele de Blaj. Pe la 1535 Blajul îl posedă Georgiu Bagdi, după-cum se probează în inscripția ce și azi se păstrează la stânga intrării în castelul metropolitan. Pe la 1597 Blajul era sat în posesiunea familiei Bagdi, ear' la 1610 ajunge în mâinile lui Ștefan Kákoni. După scurt timp trece în posesiunea familiei Bellen, care la 1617 îl dăruie lui Simion Pécsi de Szent-Erzsébet, care adause lângă castel mai multe edificii. Principele Gavrila Bellen prin o diplomă din 9 Martie 1621 dăte Blajului și locuitorilor sei mai multe privilegii, contra cărora opunându-se dieta țerei, nu s'au împlinit nici-când. Totuși i-se recunosc dreptul de a ține tîrg de săptămână și de an. Pécsi la moartea sa testă Blajul fisciului, dar în posesiunea lui ajunge Petru Bellen. La 1660 principele Acafiu Barcsai îl donă lui Gavrila Haier, după care earăși ajunge în mâna fisciului. La 1664 acest opoie îl cumpără principeasa Ana Bornemisza, soția lui Apafi I. Fiul acestuia, Apafi II, abdicând de principatul Transilvaniei în favoarea casei de Habsburg, Blajul trecu earăși la fisciul împărătesc, care la 21 August 1778 îl dăruie Episcopului unit al Făgărașului. Până la acest an Blajul era „mică comună” care pe la 1681 abia număra 20 de familii la olaltă cu bucatăral, cu găinarul și cu alți servitori ai curții. În decursul veacurilor Blajul a fost jefuit de 2 ori, odată la 1659, ear' altă-dată la 1704, când se așezară în Blaj 35.000 de curuți și îl prădară cruci și curmeziș. În istoria politică a Transilvaniei Blajul e însemnat prin tratatul dela 27 Octomvrie 1687, numit Tratatul dela Blaj, încheiat între ducele Carol în numele Maiestății Sale și între principele M. Apafi și staturile sale. Dela data acestui tractat se poate pune și începutul trecerii Transilvaniei în posesiunea casei de Habsburg.

Episcopul Clain voi să facă din Blaj o cetate episcopescă după-cum cereau și canoanele, ca Episcopul să nu locuiască la sate. De aceea el însuși proiectă piața de azi a orașului în formă cadrată și strădele pieței.

Nefind populat de ajuns Clain coloniza noul oraș cu familii aduse din diferite părți ale țerei și dându-le locuri pentru case și pământ de cultivat, le ajută și cu bani la edificarea caselor. Primii coloniști erau mai ales mici neguțetori. Între cele mai vechi familii așezate în Blaj se numără familia Străjan, Manfi, Ianza, Grama, Cioclan, Muntean, Bugner, ear' din satul Blajului sînt familiile: Vulcan, Dulcan, Barna și Bărbat. Episcopul Clain deveni părintele Blajului, care avînd un temei bun, cu timpul se va preface în o adevărată cetate episcopescă împodobit cu toate edificiile culturale. La 1739 Blajul e declarat de opid și tîrgul de săptămână, care până aci se ținea Duminică, se mută pe „Foia”, după-cum e și azi. Are mai bine de 3000 locuitori români.

(Va urma).

Informațiuni.

Calindarul „Unirei”. Atragem atențiunea cetitorilor nostri, mai ales a preoților gr.-cat. asupra Calindarului „Unirei” pe anul 1898, care are un bogat și variat cuprins. Între altele cuprinde câteva date biografice despre iubitorul episcop al Orășei Mihail Pavel cu un portret zincografic foarte succes; apoi alt portret fotografic al lui Alex. Bohățel, în înșirarea faptelor săvîrșite de acest bun Român. Tot aci aflăm și portretul lui Coșbuc, laureatul poet și trei poezii scrise de el la etatea de 12, 14 și 20 ani. Poezii de Vlahuță, anecdote de Speranță, glume ș. a., apoi frunții români gr.-cat. morți în 1897 cu portretul lui D. bar. Urs și Ios. Hosu.

Pe lângă partea calindaristică, are și gematismul întregii preoții din provincia de Alba-Iulia și Făgăraș.

Prețul e de 35 cr., se află de vîndut a „Tipografia”, la Kreft în Sibiu și la tipografia semin. în Blaj.

„Jurnalul societății centrale agricole din România”, nr. 2, are următorul cuprins: Comerțul nostru de produse agricole în 1896, de Christ. D. Stăncovici. — Orfelinatul agricol „Ferdinand”. — Grădina de pomi, de I. Hășeganu. — Starea agriculturii și trebuințele ei, de Dr. G. Maior. — Planul unei ferme de apicultură și modul cum ar trebui organizată, de R. Begnescu. — Cutia cu scrisori. — Informațiuni. — Diverse. — Tîrgurile (prețul produselor). — Baletin climatologic. — Anunțuri.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

Liga Română.

„Romanul acesta, care a fost primit de publicul francez cu același interes, cu care el întîmpină toate scrierile marelui romancier, prezintă pentru noi un farmec deosebit.

El este luat din viața poporului român din Transilvania și dă în această formă o imagine plastică strădărilor despre raporturile culturale și naționale ale Românilor de peste munți.

Ca toate romanurile lui Jules Verne, el este un produs al unei imaginațiuni de o extraordinară putere și se citește cu un interes mereu încordat.

Traducerea română, făcută de dl Victor Onisor e foarte îngrijită. Limba, în afară de câteva expresii obicuite în graiul ardelenesc, e clară și frumoasă. Tiparul e chiar admirabil. Volumul cuprinde și o mulțime de ilustrațiuni splendide, așa că el nu ar trebui să lipsească din casa nici unui amator de literatură.”

„Moda ilustrată”. Atragem atențiunea stimatei dame române la ziarul de modă ce apare în București sub titlul „Moda ilustrată”, în fiecare Sâmbătă. Acest ziar cuprinde tot ceea-ce cuprinde ziarele de modă străine, și pe lângă aceea mai oferă și lectură beletristică românească, instrucțiuni de to' felul pentru dame și lucruri de distracție.

Prețul abonamentului e: un an 13 lei, 1/2 an 6.50, 1/4 an 3.50 lei.

Astfel „Moda ilustrată” concurează cu succes în toate privințele cu jurnalele de modă străine, și credem că de aci încolo damele române nici nu se vor abona la alt ziar de modă, decât la „Moda ilustrată”. A se adresa la administrația ziarului, în București, Pasajul Maca.

Depositar în gros în Sibiu la domniile Franz Jahn, J. B. Mischbacher sen., F. A. Reisenberger și farmacia J. C. Molnar. [2065] 8—12

CĂLINDARUL POPORULUI

— pe anul 1898. —

— Voci din presă. —

Liga Română.

„Dintre multe calindare ce se publică pe fiecare an în Transilvania, acesta este de astă-dată, fără îndoială, cel mai bine întocmit. În afară de partea calendaristică, el cuprinde o mulțime de notițe interesante despre instituțiunile românești de peste munți, o bună alegere de mici nuvele, povestiri, poezii etc. de ale celor mai buni scriitori români, apoi biografii de ale bărbatilor fruntași ai poporului român de acolo, o înregistrare foarte bine făcută despre întîmplările mai marcante în chestia națională în curgerea anului trecut, precum și o serie de sfaturi bune în ale economiei.

„Acest calindar poate fi astfel privit ca un „Almanach” al relațiunilor culturale românești de peste munți și este indispensabil pentru toți cei ce urmăresc cu interes dezvoltarea Românilor din Transilvania.

„Foia pentru toți”, cunoscută și apreciată revistă enciclopedică pentru familie, a intrat în anul II. Începînd cu 8 pagini, acum ea cuprinde 16 pagini și formează cea mai bogată culegere de bucăți frumoase și folositoare. În nr. 2 (55) care a apărut acum, se află între altele, un studiu important asupra Dobrogei, scris de dl C. D. Pariano, fost prefect, mare proprietar, președinte al consiliului județean din Constanța. Partea umoristică, e de asemenea bine făcută.

Un număr 20 bani. Abonamente ieftine cu premii de valoare.

Colecția anului I. a revistei „Foia pentru toți” elegant legată în pînză englezească, formînd un mare volum de 504 pagini materie, cuprinzînd peste 1100 articole și 119 frumoase ilustrații, constituie cel mai nimerit cadou atât pentru tineri cât și pentru bătrîni. Se trimite franco domiciliu, pe preț de lei 9 bani 50; breșat se trimite franco domiciliu pe preț de lei 7 bani 50.

Sosiți în Sibiu.

În 28 Ianuarie n. 1898.

Hotel „Imperatul Romanilor”: Boteanu, învățator din Geogail-de-jos; Manu, notar, Rehoveanu, casar din Loman, Egető, proprietar din Tázló; A. Thot, privatier din Orășei; Binder, jude de tribunal din Mediaș; I. Perl, dentist din Cluj; S. Pollak, D. Gartner, antreprenori din Brașov; Al. Schwabe cu soția, locotenent, A. Langer, I. Szollás, Kovács, Goldfinger, M. Prager, din Budapesta, I. Fischhof, K. Grünwald, S. Guber, W. Gessinger, M. Meesels, A. Antoni, S. Sándor, B. Füss, A. Lani din Viena; I. Szemes din Cluj, Grünfeld din Mediaș, comercianți.

Hotel „Maltzer”: G. Rosler, oficial din Bistrița; K. Menz, privatier din Avrig; D. Fridiger, voiajor din Alba-Iulia; T. Melikszan, faur din București; I. Schuller, morar din Cincu-mare.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Sâmbătă, 29 Ian. n.

Enoch Arden.

Operă în 3 acte, de R. Raimann.

Leichte Cavallerie.

Operetă în 3 acte, de Sappé.

Începutul la 7 ore seara.

Mulțumită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de-jos, inventatorul theei de curățire sângelui anti-reumatic și anti-artritic. Curățitor de sânge pentru podagră și reumatism.

Dacă pășește în publicitate, o fac pentru-acei mai înainte lui în de datorie a exprima dlui Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulțumită, pentru serviciile, ce li-le-a făcut thea sa curățitoare de sânge în durerile mele reumatice, și apoi a face atenți și pe alții, cari sufer de această boală, asupra acestei thee excelente. Nu sînt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pucioasă din Baden lângă Viena, nu m'au putut scăpa. Mă tăvăleam în pat nopți întregi fără somn, apăsîmuli mi scădea vînd, proștiptam rîu și întreaga puterea corporală mi scădea. După o folosire de 4 săptămîni a nimei thee, nu numai am scăpat cu totul de dureri, și sînt liber și acum după-ce nu o mai folosesc de 6 săptămîni, dar întreaga stare sîntății mi-s'a îmbunătățit. Sînt conștient, că fiecare, care va lua refugiu la această thee contra acestor fel de boale, va binecînta ca mine pe inventatorul aceleia, dl Franz Wilhelm.

Cu distinsă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld,
soție de vice-colonel.

Depositar în gros în Sibiu la domniile Franz Jahn, J. B. Mischbacher sen., F. A. Reisenberger și farmacia J. C. Molnar. [2065] 8—12

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Ian. n. 1898

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilo
dela	pînă	dela	pînă	
Grâu				
Băntănesc vechiu	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	12 25	76	12 45
Grâu „Pesta”	75	12 25	76	12 45
Grâu de Alba-Rog.	75	12 30	76	12 50
„Bacsa”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă
Săcără			
Ors	de nutreț	70—72	8 50
	de vînzare	60—62	8 20
	de herce	62—64	8 70
Ovăs		64—66	8 95
Cucurus (porumb)	de nutreț	58—60	6 50
	de altăce	—	5 10
Meu		—	5 05
Heriot		—	18 —
		—	4 80

Grâu	Sept.-Oct.	Prețul per 100 chilogr.
Calitatea	Calitatea	dela
„Pesta”	Sept.-Oct.	11 72
Cucurus	Sept.-Oct.	5 18
Ovăs	Sept.-Oct.	6 82

Produse diverse	Solul	Prețul
dela	pînă	

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—
Olea de rap.	radinat	—
Una. de porc.	dela Pesta	51 50
Silindă	dela țeară	—
Să	sfîntată	—
Să	sfîntată	—
Lătar	slavon, nou	—
Miere	băntănesc	—
Ceară	brută	—
	galbînă străcurată	—
	de Rosenau	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 27 Ian. n. 1897.

Hărto-moneș română	Camp.	9 47	vînd 9 52
Lire turcești	—	10 62	10 67
„Imperiali”	—	9 85	9 90
Băne rusești 100 a.	—	126 80	127 15
Galbeni	—	5 64	5 69
Napoleon-d'ori	—	9 10	9 14
„(rusești)”	—	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 26 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ 4%	—
„ „ val. cor. 4%	100 25
Imprumutul căilor ferate ung.	121 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102 —
Bonuri rurale ung.	98 —
Obligațiuni desp. regalilor	101 50
Imprumut cu premiu ung.	156 —
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	140 —
Renta de hărto austriacă	102 50
„ de aur austriacă	102 25
„ de aur austriacă	123 50
Losuri austriace din 1880	160 50
Acțiunile băncii austro-ungare	955 —
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102 —
Argintul	5 70
Galbeni împărătești	5 68
Napoleon-d'ori	9 51
Mărci 100 imp. germane	58 75
London 10 Livres sterlingi	119 95

Bursa de Viena

Din 26 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur 6%	122 20
„ „ 4%	100 —
Imprumutul căilor ferate ung.	122 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121 60
Bonuri rurale ung.	98 —
Imprumut cu premiu ung.	156 —
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	140 —
Renta de hărto austriacă	102 45
„ de aur austriacă	101 80
„ de aur austriacă	123 30
Losuri austriace din 1880	160 25
Acțiunile băncii austro-ungare	955 —
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5 70
Galbeni împărătești	5 68
Napoleon-d'ori	9 51
Mărci 100 imp. germane	58 75
London 10 Livres sterlingi	120 —

Bursa de București.

Din 14 Ianuarie v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	99
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. Rural. conv. 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
Idem urbane 7%	—
" " 6%	102
" " 5%	87
Banca Națională (100 lei vârs. intr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vârs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. rom. de con. (250 lei vârs.)	106
Oblig. Cassei Pensiuinilor	280
Agio	—

„SENTINELA“, institut de economii și credit ca societate pe acții.

Activa.	Bilanț cu 31 Decembrie 1897 (Anul II.)		Pasiva.		
Casa în numerar	fl.	2003.55	Capital de acții: 800 acții à fl. 50.—	fl.	40000.—
Cambii în portofoliu		61484.36	Depuneri spre fructificare		32481.84
Imprumuturi ipotecare		5089.—	Fondul de rezervă		1546.32
Avansuri pe efecte		999.—	Fondul de rezervă disp.		20.64
Efecte proprii		72.—	Fondul cult. filantropic		27.—
Mobilier după amortizare de fl. 57.88		540.97	Fondul de pensune		57.60
Diverse conturi debitoare		3227.55	Dividende neridicate		80.07
Interese restante		38.54	Tantieme		9.08
Capital de acții neversat		8203.78	Interese trans. anticip.		1910.70
			Diverse conturi creditoare		415.46
			Profit net		51.09
	fl.	81608.75		fl.	81608.75

Satul-nou, în 31 Decembrie 1897.

[365] 1—2

Direcțiunea.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu preț redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscăleș“, narațiune de Bolanden (45 pag.) fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile

profesorului **Dr. Weigand despre Români**

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Românii din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
2. Vol. II. (Volkstliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
3. „Vlacho-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
4. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
5. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsoa“, conținând lucrările d-lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
6. „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
7. „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

C. KLEMT,

fabrică de jaluși

Braunau în Boemia

recomandă noulă sale jaluși, ru-
lete și obloane de lemn, de 6 ori
premiată. [357] 1—5

Preț-curenturi gratis.

Agenți

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

**CARTEA
DUREREI**

care foarte potrivit s'ar pute numi

CARTEA

MÂNGĂIEREI

nu se mai află de vânzare decât în
număr restrins de exemplare

elegant compactate!

Un exemplar costă fl. 50 + 5 cr. porto.

Se poate folosi și ca carte de rugăciuni.

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hăily de Apșa printr'un circular special.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea

Stuparilor

săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei
cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit
în literatura stuparilor. Broșura este scrisă
de un frunțos învățător, stupar priceput. Ea
tratează pe scurt tot de ce are trebuință un
stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii
pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru isto-
ric: „Părți așese din istoria Transilvaniei pe
200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — ge-
neral și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din
casa nici unui bun Român.

A apărut și se află de vânzare la

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barleanu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barleanu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având
la fine și un mic vocabular german-român
costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale
tip, broș., elegant. Un exemplar cu preț redus
dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni.
Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T.
Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un
exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Mol-
dovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu,
culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50
bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă,
de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau
32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Mol-
dovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Mol-
dovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgășul. Poveste de Silvestru Moldovan.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giu-
rul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exem-
plar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba
boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exem-
plar cu preț redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr.
sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui
Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri,
frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al
lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste fran-
zească de Eleonora Tănăsescu, după A. Ge-
nevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exem-
plar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndrăgăș. Novela de Björnsterne
Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8
bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele
californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar
8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoare. Din povestile lui Andersen. Un
exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc.
Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol.
Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc.
Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson.
(1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un
exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici
Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar
40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Mol-
dovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuscu-Împărat. Poveste din popor de „Măr-
gineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste
din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar
12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc.
Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. La-
zar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța.
Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P.
Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan
Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exem-
plar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-
zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de
Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și
Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau
50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan
Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar
40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pécuarul. Poveste de Nicolae Trim-
bițoiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru
Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exem-
plar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Tradu-
cere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exem-
plar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire
librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună.
— Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. —
Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor.
— Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc
(schită literară): „Nunta Zamferei“, „Noi vrem pământ“, „Murșul și Oltul“ (poveste
din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia și populul“ (legendă din popor), „Rugămintea
din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Măntuirea steagului“
(schită istorică) de Petru Vancu. — Ioan Creangă (schită literară cu portret): „Po-
vestea unui om leneș“ și „Olteni din Iași“, „Rostiri, zicături, cuvinte“. — Th. D. Spe-
ranță (schită și două anecdote): „Mama Ungu-ului“, „Jidani și hoții“. — George
Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“,
de deamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (schită bibliografică) de Jules
Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu
cu următoarele porirete intercalate în text: Iosif St. Suluțiu, Ioan Hannia, Dr. C.
Lueger. — Economice: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și
grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povești“. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania“. —
„Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.